

БАРИКАДИ ЖИТТЯ ГРИГОРІЯ ЯЦЮКА

Завтра на календар долі Григорія Яцюка з Малих Дорогостаїв завітає вісімдесятий лютий. Очевидно, що цей добрий, чуйний, шанований у районі симпатичний чоловік заслуговує на добре слово, бо чимало його друзів, вдячних односельців та колег просили журналістів бодай кількома словами нагадати жителям району про славного земляка...

З'явився на світ герой моєї розповіді у селі Мала Татарнівка (тепер Малосілка) Бердичівського району Житомирської області. Там, на малій батьківщині, літував 13 років, а на другій – на Рівненщині – 61 рік. Голодомору 1932-1933 років майже не пам'ятає, бо мав тоді лише чотири роки, але із сім'ї ніхто не помер. Можливо, завдяки надзвичайній працьовитості батьків, та й діток у сім'ї було лише двоє. До речі, у страхотливе голодне дворіччя у Яцюків утримувалася племінниця батьків Григорія.

До війни Григорій закінчив 6 класів. Під час окупації школу закрили – провчилися лише місяць. Запам'яталося, що навчання щодня розпочиналося з молитви, на яку виходили учні, вчителі на чолі з директором.

У серпні першого року війни поліцаї арештували батька, вивезли у Бердичів, де після немилосердних тортур розстріляли. Так би мовити, за те, що до війни завідував фермою. Втрата тата, людська підлість стали своєрідною школою загартування для Григорія Яцюка.

У роки війни люди намагалися допомогати один одному виживати. Для Григорія також помічником став червоноармієць, який потрапив у полон і залишився у селі. У нього здібний хлопчина набув фаху кравця.

Втім, війна є війна. Високого хлопчину збиралися відправити на примусові роботи в Німеччину, однак дідусь правдами і неправдами зупинив розправу над дитиною. Річ у тім, що Григорію тоді виповнилося лише... 12 років.

Після війни розпочався голод. Із сол-

датками, вдовами фронтників сімнадцятирічний юнак приїздить на Тернопільщину, де у «західняків» обмінює такий-сякий одяг на зерно. Голодній мамі і сестрі привіз 1,5 пуда зерна. Приймали «брянських» невеселі, але доброзичливі люди...

Першого повоєнного року Григорій Яцюк вступив у Дубнівське педучилище. До речі, без вступних іспитів, бо мав похвального листа за відмінне навчання і зразкову поведінку. Тоді разом із ним навчалися майбутній багатолітній завідувач Млинівським райвно Михайло Тищук, директор Млинівської СШ №1 Степан Вальчун. Згодом була служба у Радянській Армії, із якої звільнився у запас у званні «лейтенант». Із 1953 року у Млинівському районі працював учителем математики, історії, географії, німецької мови, фізкультури у Новинській, Московщинській семирічках. У 1955 році Григорій Васильович – у Малих Дорогостаях, а у 1959 році – директор восьмирічки у цьому ж селі. У 1962 році райком Компартії України направляє його головою правління колгоспу ім. Т.Шевченка. Цю посаду обіймав 17 років. Цікаво, що за час роботи в школі і в колгоспі ніколи не притягувався ні до партійної, ні до адміністративної відповідальності.

У 1979 році другий секретар райкому Компартії Іван Конончук запропонував Григорію Васильовичу очолити Пугачівську дев'ятирічку. Звісно, Іван Павлович кидав досвідченого керівника на педагогічні барикади із господарським прицілом: збудувати у Пугачівці сучасну школу, бо бувало у бувальцях товаришу Яцюку із його зв'язками та досвідом зробити це буде легше, ніж необстріляному у хазяйських лабіринтах новачку.

Зрештою, тактика Івана Конончука принесла плідні результати. Партійному керівництву району тоді вдалося переконати заступника голови облвиконкому Аркадія Єршова «протягнути»

через обласну Програму підтримки сільського господарства будівництво школи у Пугачівці. Це була перша у районі школа, повністю побудована за державні кошти... за 9 місяців. Звісно, Григорій Васильович скористався власним досвідом будівництва Малодорогостаївської восьмирічки, будинку для вчителів, шкільної їдальні і майстерні, господарських будівель у малодорогостаївському колгоспі. Власне, якщо порахувати усі об'єкти, до яких доклав хисту та енергії Григорій Васильович, то їх перелік займе чимало газетної площі. За період, коли він очолював господарство у Малих Дорогостаях, більш як два десятки працівників були відзначені урядовими нагородами. Не обділила держава нагородами і Григорія Васильовича – орден Знак пошани, сім медалей, звання персонального пенсіонера – не весь перелік відзнак і нагород. Звісно, сприяла цьому і його дружина – ветеран Великої Вітчизняної війни. Разом із нею виховали троє дітей, які одержали вищу освіту. Із шести внуків двоє теж мають дипломи про закінчення вузів, один ще навчається. Один із трьох правнуків навчається у престижному столичному вузі.

Нині Григорій Васильович очолює ветеранську організацію Малодорогостаївської сільської ради. Це почесне навантаження зобов'язує дбати про поліпшення життя тих, хто боровся, утверджував Українську державу. Хоча без копійки грошей, на ентузіазмі, як кажуть, не розженешся. А тих, хто покидає цей чарівний світ, Григорій Яцюк разом із родинами, односельцями проводить у позаземні світи сердечною надмогильною промовою, у якій і біль утрат, і гордість за тих, із ким натхненно засівав ниву життя добрими справами...

Оксана САВЧУК,
учениця 11 класу Млинівської
ЗОШ №1.